

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS DĖL VALSTYBĖS PARAMOS PRIEGLOBSČIO GAVĖJŲ INTEGRACIJAI TEIKIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2016 m. spalio 5 d. Nr. 998
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 108 straipsniu ir siekdama įgyvendinti 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/95/ES dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų, vienodo statuso pabėgėliams arba papildomą apsaugą galintiems gauti asmenims ir suteikiamos apsaugos pobūdžio reikalavimų (OL 2011 L 337, p. 9), Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Valstybės paramos prieglobsčio gavėjų integracijai teikimo tvarkos aprašą (pridedama).
2. Nustatyti, kad šiuo nutarimu patvirtinto Valstybės paramos prieglobsčio gavėjų integracijai teikimo tvarkos aprašo nuostatos taikomos sutartims dėl paramos prieglobsčio gavėjų integracijai teikimo, sudarytoms po šio nutarimo įsigaliojimo.

Finansų ministrė, pavaduojanti
Ministrą Pirmininką ir
socialinės apsaugos ir darbo ministrą

Rasa Budbergytė

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2016 m. spalio 5 d. nutarimu Nr. 998

VALSTYBĖS PARAMOS PRIEGLOBSČIO GAVĖJŲ INTEGRACIJAI TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybės paramos prieglobsčio gavėjų integracijai teikimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja valstybės paramos prieglobsčio gavėjų ir jų šeimos narių, atvykusių į Lietuvos Respubliką šeimų susijungimo atveju, integracijai teikimo pagrindus, organizavimą, teikimą, administravimą, piniginių išmokų ir pašalpų mokėjimą.

2. Apraše vartojamos sąvokos:

2.1. **Prieglobsčio gavėjas** – užsienietis, gavęs prieglobstį Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ nustatyta tvarka.

2.2. **Prieglobsčio gavėjų integracija** (toliau – integracija) – prieglobsčio gavėjų prisitaikymo ir įsitraukimo į visavertį valstybės politinį, socialinį, ekonominį ir kultūrinį gyvenimą Lietuvos Respublikoje procesas, apimantis švietimo, sveikatos priežiūros, socialinių ir kitų paslaugų bei piniginės paramos teikimą, kad jie galėtų išlaikyti save ir dalyvauti visuomenės gyvenime.

2.3. **Prieglobsčio gavėjų integraciją įgyvendinanti institucija** (toliau – integraciją įgyvendinanti institucija) – institucija, įstaiga ar organizacija, kuri teikia valstybės paramą prieglobsčio gavėjų integracijai savivaldybės teritorijoje.

2.4. **Prieglobsčio gavėjų integracijos lėšos** (toliau – integracijos lėšos) – lėšos, skirtos įgyvendinti Apraše nurodytoms priemonėms, kuriomis prieglobsčio gavėjams sudaromos galimybės išlaikyti save ir dalyvauti visuomenės gyvenime.

2.5. **Valstybės parama prieglobsčio gavėjų integracijai** (toliau – parama integracijai) – Apraše nurodytų priemonių, kuriomis prieglobsčio gavėjams sudaromos galimybės išlaikyti save ir dalyvauti visuomenės gyvenime, teikimas.

2.6. Kitos Apraše vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, apibrėžtas Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ ir Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme.

3. Integracijoje dalyvauja:

3.1. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija), kuri koordinuoja ir prižiūri paramos integracijai teikimą, analizuoja su integracija susijusius socialinius procesus ir rengia teisės aktų projektus, siekdama užtikrinti veiksmingą paramos integracijai teikimą;

3.2. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija (toliau – Švietimo ir mokslo ministerija), kuri užtikrina prieglobsčio gavėjų ugdymąsi pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, bendrojo ugdymo, profesinio mokymo programas, teikia prieglobsčio gavėjams informaciją apie studijas aukštesiose mokyklose;

3.3. Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Lietuvos darbo birža), kuri organizuoja ir prižiūri pagalbos įsidarbinant procesą, aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimą ir darbo rinkos paslaugų teikimą teritorinėse darbo biržose prieglobsčio gavėjų paramos integracijai teikimo laikotarpiu;

3.4. Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, kuris, užtikrinamas paramos integracijai teikimą:

3.4.1. organizuoja integraciją įgyvendinančių institucijų, kitų institucijų, įstaigų ar organizacijų darbuotojų, dirbančių paramos integracijai teikimo srityje, mokymą ir kvalifikacijos tobulinimą;

3.4.2. keičiasi su kitomis valstybėmis gerąja patirtimi, susijusia su paramos integracijai teikimu;

3.4.3. bendradarbiauja su Migracijos departamentu prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Migracijos departamentas), Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Valstybės sienos apsaugos tarnyba), kitomis valstybės institucijomis, įstaigomis ar organizacijomis prieglobsčio gavėjų paramos integracijai klausimais;

3.5. savivaldybės, kurios:

3.5.1. koordinuoja socialinės paramos, sveikatos priežiūros ir švietimo paslaugų teikimą savivaldybės teritorijoje gyvenantiems prieglobsčio gavėjams ir dalyvauja paramos integracijai teikimo savivaldybės teritorijoje procese;

3.5.2. paskiria savivaldybės administracijos direktorių arba jo įgaliotą asmenį koordinuoti paramos teikimą prieglobsčio gavėjams savivaldybės teritorijoje;

3.5.3. bendradarbiauja su integraciją įgyvendinančiomis institucijomis prieglobsčio gavėjų paramos integracijai klausimais;

3.5.4. dalyvauja paramos integracijai teikimo savivaldybės teritorijoje procese;

3.5.5. kartu su Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgaliota institucija ar įstaiga, tarptautinėmis organizacijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis organizuoja ir įgyvendina paramos integracijai teikimą savivaldybės teritorijoje gyvenantiems prieglobsčio gavėjams;

3.6. Pabėgėlių priėmimo centras (toliau – centras), kuris:

3.6.1. rūpinasi prieglobsčio gavėjų apgyvendinimu centre iki to laiko, kol jie išsikelia į integracijos vykdymo vietas savivaldybių teritorijose, arba iki paramos integracijai teikimo pabaigos, jeigu integracija vykdoma centre;

3.6.2. teikia prieglobsčio gavėjams būtiniausias švietimo, socialines, psichologines ir sveikatos priežiūros paslaugas arba užtikrina šių paslaugų teikimą;

3.6.3. užtikrina teisinių konsultacijų ir kitokio pobūdžio teisinių paslaugų, išskyrus valstybės garantuojamas teisinės pagalbos paslaugas, teikimą centre gyvenantiems prieglobsčio gavėjams;

3.6.4. organizuoja ir įgyvendina prieglobsčio gavėjų integraciją centre ir savivaldybių teritorijose, administruoja integracijos lėšas, sudaro su prieglobsčio gavėjais ir integraciją įgyvendinančiomis institucijomis sutartis dėl paramos integracijai teikimo, kuriose nurodomi paramos integracijai teikimo terminai, piniginių išmokų ir pašalpų mokėjimo, paslaugų teikimo sąlygos, šalių teisės ir pareigos (toliau – sutartis dėl paramos integracijai teikimo), ir yra atsakingas už lėšų integracijai skyrimą integraciją įgyvendinančiai institucijai;

3.6.5. prižiūri, kaip integraciją įgyvendinančios institucijos, sudariusios sutartis dėl paramos integracijai teikimo, vykdo šių sutarčių sąlygas;

3.6.6. analizuoja paramos integracijai priemonių įgyvendinimo efektyvumą centre ir savivaldybių teritorijose ir teikia Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai pasiūlymus dėl integracijos lėšų poreikio ir teisės aktų, susijusių su prieglobsčio gavėjų integracija, tobulinimo;

3.6.7. užtikrina informacijos apie paramos integracijai teikimą Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, integracijos įgyvendinimą ir integracijos lėšų panaudojimą, duomenų įvedimą ir saugojimą Pabėgėlių administravimo informacinės sistemos duomenų bazėje;

3.6.8. kiekvienam ketvirčiui pasibaigus, iki kito ketvirčio pirmo mėnesio 5 dienos, teikia Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai prieglobsčio gavėjų socialinės integracijos eigos ir integracijos lėšų panaudojimo ataskaitas;

3.6.9. keičiasi su kitomis valstybėmis paramos integracijai teikimo patirtimi;

3.6.10. bendradarbiauja su Švietimo ir mokslo ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Migracijos departamentu, Valstybės sienos apsaugos tarnyba, Lietuvos darbo birža, policijos įstaigomis, kitomis valstybės ir savivaldybių institucijomis, įstaigomis, organizacijomis, tarptautinėmis organizacijomis ir nevyriausybinėmis organizacijomis savo kompetencijai priklausančiais klausimais;

3.6.11. renka informaciją apie prieglobsčio gavėjų išsilavinimą, kvalifikaciją, kompetencijas ir surinktą informaciją, pasibaigus kiekvienam mėnesiui, iki kito mėnesio 15 dienos, pateikia Švietimo ir mokslo ministerijos įgaliotai institucijai ir Lietuvos darbo biržai;

3.7. Prieglobsčio gavėjų paramos integracijai klausimų komisija (toliau – komisija), kuri:

3.7.1. priima sprendimus dėl paramos integracijai teikimo savivaldybės teritorijoje iš karto, kai užsieniečiui suteikiamas prieglobstis, jeigu prieglobsčio gavėjas atitinka vieną iš Aprašo 5 punkte nurodytų sąlygų;

3.7.2. sprendžia klausimus dėl paramos integracijai savivaldybės teritorijoje – integracijos laikotarpio pratęsimo, nutraukimo, atnaujinimo ir papildomų paramos integracijai priemonių skyrimo;

3.8. integraciją įgyvendinanti institucija:

3.8.1. turi teisę iki integracijos savivaldybės teritorijoje pradžios susitikti su prieglobsčio gavėju, gyvenančiu centre, gauti iš centro informaciją apie tokio prieglobsčio gavėjo integracijos centre eigą;

3.8.2. sudaro su prieglobsčio gavėju ar jo šeimos nariais centro direktoriaus nustatytos formos sutartį dėl paramos integracijai teikimo savivaldybės teritorijoje;

3.8.3. kiekvienam mėnesiui pasibaigus, iki kito mėnesio 5 dienos, teikia centrui paramos integracijai teikimo savivaldybės teritorijoje, prieglobsčio gavėjų pažangos, įsidarbinimo, užimtumo ataskaitas;

3.8.4. kiekvienam mėnesiui pasibaigus, iki kito mėnesio 5 dienos, registruoja Pabėgėlių administravimo informacinės sistemos duomenų bazėje duomenis apie integracijos vykdymą ir lėšų, skirtų paramai integracijai teikti savivaldybės teritorijoje, panaudojimą;

3.8.5. bendradarbiauja su savivaldybių institucijomis ir įstaigomis (jų paskirtais atsakingais asmenimis) integracijos savivaldybės teritorijoje klausimais;

3.8.6. įvertinusi integracijos savivaldybės teritorijoje eigą, teikia centrui pasiūlymus ir išvadas dėl paramos integracijai nutraukimo, atnaujinimo arba pratęsimo;

3.8.7. prižiūri prieglobsčio gavėjų lietuvių kalbos mokymosi procesą;

3.8.8. tarpininkauja prieglobsčio gavėjams, sprendžiantiems socialinius, teisinius, sveikatos, ugdymo ir kitus klausimus;

3.8.9. perveda į prieglobsčio gavėjo nurodytą asmeninę sąskaitą per Lietuvos Respublikos, kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje įregistruotą kredito įstaigą ar kitą mokėjimo paslaugų teikėją lėšas, nurodytas Aprašo 24.1–24.7 papunkčiuose ir 25 punkte.

II SKYRIUS

PARAMOS INTEGRACIJAI TEIKIMO PAGRINDAI IR ORGANIZAVIMAS

4. Parama integracijai pradeda teikti centre nuo sutarties dėl paramos integracijai teikimo sudarymo ir tęsiama savivaldybės teritorijoje.

5. Komisijos, kurios sudarymo tvarką, sudėtį, darbo organizavimo tvarką tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras, sprendimu parama integracijai gali būti pradėta teikti savivaldybės teritorijoje iš karto, kai užsieniečiui suteikiamas prieglobstis, jeigu prieglobsčio gavėjas atitinka vieną iš šių sąlygų:

5.1. turi darbą ir gyvenamąjį būstą Lietuvos Respublikoje;

5.2. nepilnamečiai jo vaikai lanko ugdymo įstaigas Lietuvos Respublikoje;

5.3. moka lietuvių kalbą ne žemesniu kaip A1 lygiu;

5.4. užsieniečio šeimos susijungimo atveju.

6. Prieglobsčio gavėjas, norintis gauti paramą integracijai centre, centro direktoriui turi pateikti:

6.1. laisvos formos prašymą teikti centre paramą integracijai;

6.2. dokumentą, įrodantį, kad suteiktas prieglobstis Lietuvos Respublikoje;

6.3. centro direktoriaus nustatytos formos pajamų ir turto deklaraciją;

6.4. asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, jeigu jį turi.

7. Prieglobsčio gavėjas paramą integracijai gali gauti tik vieną kartą.

8. Parama integracijai centre teikiama iki 3 mėnesių nuo sutarties dėl paramos integracijai teikimo pasirašymo dienos. Jeigu per nustatytą laikotarpį pažeidžiamiesiems asmenims nepavyksta pasirengti tęsti integraciją savivaldybės teritorijoje, šis laikotarpis centro direktoriaus sprendimu gali būti pratęstas. Bendras paramos integracijai centre laikotarpis negali būti ilgesnis kaip 6 mėnesiai, išskyrus nelydimus nepilnamečius užsieniečius. Nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams, atsižvelgiant į jų interesus, paramos integracijai centre laikotarpis gali būti pratęstas, kol jiems sukaks 18 metų.

9. Sprendimą dėl paramos integracijai centre trukmės priima centro direktorius.

10. Prieglobsčio gavėjas pateikia centrui prašymą pratęsti paramos integracijai teikimą centre ir centro direktoriaus nustatytos formos pajamų ir turto deklaraciją ne vėliau kaip likus 10 darbo dienų iki paramos integracijai teikimo centre laikotarpio pabaigos.

11. Pasibaigus paramos integracijai centre laikotarpiui, centro direktorius priima sprendimą dėl paramos integracijai savivaldybės teritorijoje teikimo. Ji trunka iki 12 mėnesių nuo prieglobsčio gavėjo išvykimo iš centro dienos. Centro direktoriaus sprendime turi būti nurodyti prieglobsčio gavėjo duomenys, savivaldybės teritorija, į kurią jis išsikelia, ir integraciją įgyvendinanti institucija. Prieglobsčio gavėjas pateikia centrui prašymą teikti paramą integracijai savivaldybės teritorijoje ir centro direktoriaus nustatytos formos pajamų ir turto deklaraciją ne vėliau kaip likus 10 darbo dienų iki paramos integracijai teikimo centre laikotarpio pabaigos.

12. Centras per 3 darbo dienas nuo centro direktoriaus sprendimo dėl paramos integracijai savivaldybės teritorijoje teikimo priėmimo persiunčia integraciją įgyvendinančiai institucijai elektroniniu paštu centro direktoriaus sprendimą dėl paramos integracijai savivaldybės teritorijoje teikimo, prieglobsčio gavėjo prašymą teikti paramą integracijai savivaldybės teritorijoje, centro direktoriaus nustatytos formos pajamų ir turto deklaraciją.

13. Integraciją įgyvendinanti institucija, gavusi iš centro Aprašo 12 punkte nurodytus dokumentus, per 5 darbo dienas pasirašo su prieglobsčio gavėju sutartį dėl paramos integracijai teikimo savivaldybės teritorijoje.

14. Parama integracijai savivaldybės teritorijoje pradama teikti nuo sutarties dėl paramos integracijai teikimo savivaldybės teritorijoje tarp prieglobsčio gavėjo ir integraciją įgyvendinančios institucijos pasirašymo dienos.

15. Prieglobsčio gavėjas per 10 darbo dienų nuo sutarties dėl paramos integracijai teikimo savivaldybės teritorijoje su integraciją įgyvendinančia institucija pasirašymo turi savo pasirinktos savivaldybės teritorijoje pats arba su integraciją įgyvendinančios institucijos pagalba susirasti gyvenamąsias patalpas ir jose apsigyventi.

16. Prieglobsčio gavėjų ir jų daiktų nuvežimą iki gyvenamosios vietos savivaldybių teritorijose organizuoja centras.

17. Integraciją įgyvendinanti institucija lėšas, nurodytas Aprašo 24.1–24.7 papunkčiuose ir 25 punkte, perveda į prieglobsčio gavėjo nurodytą asmeninę sąskaitą per

Lietuvos Respublikos, kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje įregistruotą kredito įstaigą ar kitą mokėjimo paslaugų teikėją.

18. Jeigu per Aprašo 11 punkte nustatytą laikotarpį pažeidžiamiesiems asmenims nepavyksta pasirengti integracijai į visuomenę, komisija gali šį laikotarpį pratęsti. Bendras integracijos laikotarpis centre ir savivaldybės teritorijoje negali būti ilgesnis kaip 36 mėnesiai. Sprendimą dėl paramos integracijai savivaldybės teritorijoje trukmės pratęsimo komisija priima per vieną mėnesį nuo prieglobsčio gavėjo prašymo integraciją įgyvendinančiai institucijai pateikimo dienos, remdamasi jo prašymu, integraciją įgyvendinančios institucijos pasiūlymais ir išvadomis. Prašymas pratęsti paramą integracijai savivaldybės teritorijoje turi būti pateiktas integraciją įgyvendinančiai institucijai ne vėliau kaip likus vienam mėnesiui iki skirtos paramos integracijai savivaldybės teritorijoje teikimo pabaigos.

19. Pratęsiant paramos integracijai savivaldybės teritorijoje teikimą, taikomi Aprašo 24.2 papunktyje nurodytos mėnesinės pašalpos būtiniausiems reikmėms – maistui, drabužiams, visuomeniniam transportui, higienos reikmėms, būsto nuomai ir komunalinėms paslaugoms – apmokėti (toliau – mėnesinė pašalpa), mokamos nuo 7 paramos integracijai teikimo mėnesio, normatyvų dydžiai.

20. Neįgaliems nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams, pensinio amžiaus prieglobsčio gavėjams ir neįgaliems prieglobsčio gavėjams, kurie negali gyventi savarankiškai ir kuriems būtina nuolatinė specialistų priežiūra, savivaldybės skiria ilgalaikę (trumpalaikę) socialinę globą ir apgyvendina juos socialinės globos įstaigose Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo nustatyta tvarka. Prieglobsčio gavėjų ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos ir integracijos išlaidos apmokamos iš integracijos lėšų. Ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos išlaidos nustatomos pagal savivaldybių nustatytus maksimalius ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos išlaidų finansavimo savo teritorijos gyventojams dydžius ir socialinės globos įstaigų nustatytas socialinės globos kainas. Atskirų paramos integracijai teikimo sričių įgyvendinimo išlaidos nustatomos vadovaujantis Aprašo 23 ir 24 punktais. Pasibaigus paramos integracijai laikotarpiui, prieglobsčio gavėjai, apgyvendinti socialinės globos įstaigose, išlaikomi Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo nustatyta tvarka.

21. Nelydimus nepilnamečius užsieniečius apgyvendinus globėjų (rūpintojų) gyvenamojoje vietoje, jų išlaikymo ir integracijos išlaidos apmokamos iš integracijos lėšų, skiriant Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatyme nustatyto dydžio globos (rūpybos) išmoką ir globos (rūpybos) išmokos tikslinį priedą.

22. Pasibaigus paramos integracijai laikotarpiui, nelydimam nepilnamečiui užsieniečiui, kuriam nustatyta globa (rūpyba), globos (rūpybos) išmoka ir vaiko globėjui (rūpintojui) už vaiką, kuriam nustatyta globa (rūpyba) šeimoje ar šeimynoje, globos (rūpybos) išmokos tikslinis priedas skiriami ir mokami Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymo nustatyta tvarka.

III SKYRIUS

SOCIALINĖ PARAMA PRIEGLOBSČIO GAVĖJAMS CENTRE

23. Prieglobsčio gavėjams centre teikiama ši parama integracijai:
- 23.1. suteikiama nemokama gyvenamoji vieta gyvenimo centre laikotarpiu;
- 23.2. teikiamos psichologinės pagalbos paslaugos, kurių teikimo tvarką tvirtina centro direktorius;
- 23.3. teikiamos būtiniausios socialinės, sveikatos priežiūros ir teisinės konsultacijos ir kitokio pobūdžio teisinės paslaugos, išskyrus valstybės garantuojamos teisinės pagalbos paslaugas;
- 23.4. rengiami intensyvūs lietuvių kalbos ir lietuvių kultūros pažinimo kursai suaugusiesiems; kursų rengimo tvarką tvirtina centro direktorius;
- 23.5. įvertinami profesiniai gebėjimai ir asmeninės savybės, teikiamos darbo rinkos paslaugos ir vykdomos aktyvios darbo rinkos politikos priemonės, kurių įgyvendinimą organizuoja teritorinės darbo biržos; prieglobsčio gavėjų įgytos kompetencijos vertinamos švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka;
- 23.6. kas mėnesį socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka mokama 0,7 valstybės remiamų pajamų dydžio pašalpa maistui ir smulkioms išlaidoms;
- 23.7. gimus vaikui, Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis mokama vienkartinė išmoka vaikui;
- 23.8. mirus prieglobsčio gavėjui, jį laidojančiam asmeniui Lietuvos Respublikos paramos mirties atveju įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis mokama laidojimo pašalpa;
- 23.9. Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis mokama išmoka vaikui;
- 23.10. mokama vienkartinė 1,5 bazinės socialinės išmokos dydžio pašalpa mokyklinio amžiaus vaikams būtiniausiems mokinio reikmenims įsigyti;
- 23.11. kas mėnesį mokama 1,6 bazinės socialinės išmokos dydžio kompensacija vaikų ugdymo pagal ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programas išlaidoms apmokėti;
- 23.12. aprūpinama būtiniausiais daiktais, drabužiais ir avalyne, patalyne;
- 23.13. sudaromos sąlygos gaminti valgių centre įrengtose savitarnos virtuvėse.

IV SKYRIUS SOCIALINĖ PARAMA PRIEGLOBSČIO GAVĖJAMS SAVIVALDYBĖS TERITORIJOJE

24. Prieglobsčio gavėjai paramos integracijai laikotarpiu savivaldybės teritorijoje iš integracijos lėšų turi teisę:
- 24.1. gauti vienkartinę išmoką įsikurti (būtiniausiems baldams ir namų apyvokos reikmenims įsigyti, kelionės ir (ar) bagažo nuvežimo iki gyvenamosios vietos išlaidoms padengti):
- 24.1.1. nelydimi nepilnamečiai užsieniečiai, sulaukę pilnametystės, – 11 valstybės remiamų pajamų dydžių;
- 24.1.2. suaugę asmenys – 2 valstybės remiamų pajamų dydžių;

- 24.1.3. nepilnamečiai užsieniečiai – vieno valstybės remiamų pajamų dydžio;
- 24.2. gauti mėnesinę pašalpą:
- 24.2.1. iki 6 mėnesių – 2 valstybės remiamų pajamų dydžių, nuo 7 mėnesio – vieno valstybės remiamų pajamų dydžio – vienam asmeniui;
- 24.2.2. iki 6 mėnesių – 3 valstybės remiamų pajamų dydžių, nuo 7 mėnesio – 1,5 remiamų pajamų dydžio – 2 asmenų šeimai;
- 24.2.3. iki 6 mėnesių – 4 valstybės remiamų pajamų dydžių, nuo 7 mėnesio – 2 valstybės remiamų pajamų dydžių – 3 asmenų šeimai;
- 24.2.4. jeigu šeimoje yra daugiau kaip trys asmenys, ketvirtam ir kiekvienam kitam asmeniui kas mėnesį iki 6 mėnesių papildomai skiriama 0,5 valstybės remiamų pajamų dydžio mėnesinė pašalpa, nuo 7 mėnesio – 0,25 valstybės remiamų pajamų dydžio mėnesinė pašalpa;
- 24.3. gimus vaikui, Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis gauti vienkartinę išmoką vaikui;
- 24.4. mirus prieglobsčio gavėjui, jį laidojantis asmuo turi teisę Lietuvos Respublikos paramos mirties atveju įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis gauti laidojimo pašalpą;
- 24.5. Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis gauti šiame įstatyme nustatyto dydžio išmoką vaikui;
- 24.6. gauti 1,5 bazinės socialinės išmokos dydžio pašalpą mokyklinio amžiaus vaikams būtinausiems mokinio reikmenims įsigyti;
- 24.7. kas mėnesį gauti 1,6 bazinės socialinės išmokos dydžio kompensaciją vaikų ugdymo pagal ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programas išlaidoms apmokėti;
- 24.8. komisijos sprendimu gauti kitas būtinas paramos integracijai priemonės.
25. Vienkartinė išmoka įsikurti skiriama kartu su kitomis prieglobsčio gavėjo paramos integracijai lėšomis.
26. Mėnesinė pašalpa neskiriama pensinio amžiaus, neįgaliems nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams ir neįgaliems prieglobsčio gavėjams, kurie negali gyventi savarankiškai ir kuriems teikiama ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa stacionariose socialinės globos įstaigose, grupinio gyvenimo namuose, ir nelydimiems nepilnamečiams, apgyvendintiems globėjo (rūpintojo) gyvenamojoje vietoje.
27. Prieglobsčio gavėjams, kuriems išduotas Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimas gyventi Europos Sąjungoje, išmokos ir pašalpos, nurodytos Aprašo 24.3–24.5 papunkčiuose, finansuojamos ir mokamos Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymo ir Lietuvos Respublikos paramos mirties atveju įstatymo nustatyta tvarka.

V SKYRIUS PRIEGLOBSČIO GAVĖJŲ ŠVIETIMAS

28. Centras organizuoja suaugusiesiems lietuvių kalbos mokymą centre ir (ar) savivaldybės teritorijoje.
29. Centre organizuojami:

29.1. Intensyvūs ne mažiau nei 96 valandų lietuvių kalbos mokymo ir lietuvių kultūros pažinimo kursai suaugusiesiems. Lietuvių kalbos mokymo kursai turi atitikti Europos Tarybos kalbos mokėjimo aprašų A1 lygį (kai kuriais atvejais pagal besimokančiųjų prašymą – A1–A2 lygius). Mokymo A1 lygiu trukmė – vienas mėnuo.

29.2. Papildomai iki 96 valandų mokymosi laiko lietuvių kalbos mokymo kursai, jeigu dėl pateisinamų priežasčių prieglobsčio gavėjams per mėnesį nepavyksta pasiekti A1 lygio.

29.3. 190 valandų lietuvių kalbos mokymo kursai, atitinkantys Europos Tarybos kalbos mokėjimo aprašų A2 lygį ir I valstybinės kalbos mokėjimo kategorijos reikalavimus suaugusiesiems (kai kuriais atvejais pagal besimokančiųjų prašymą – B1 lygį ir II valstybinės kalbos mokėjimo kategorijos reikalavimus suaugusiesiems), tada, kai prieglobsčio gavėjas, pasiekęs A1 kalbos mokėjimo lygį, lieka centre ilgiau kaip vieną mėnesį. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gruodžio 24 d. nutarimu Nr. 1688 „Dėl valstybinės kalbos mokėjimo kategorijų patvirtinimo ir įgyvendinimo“, kursams pasibaigus, prieglobsčio gavėjai paramos integracijai teikimo metu švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka laiko I valstybinės kalbos mokėjimo kategorijos egzaminą (kai kuriais atvejais pagal besimokančiųjų prašymą – ir II valstybinės kalbos mokėjimo kategorijos egzaminą).

30. Savivaldybės teritorijoje:

30.1. Organizuojami intensyvūs ne mažiau nei 96 valandų lietuvių kalbos mokymo kursai, atitinkantys Europos Tarybos kalbos mokėjimo aprašų A1 lygį (kai kuriais atvejais pagal besimokančiųjų prašymą – A1–A2 lygius), ir lietuvių kultūros pažinimo kursai suaugusiesiems tais atvejais, kai prieglobsčio gavėjas persikelia į savivaldybės teritoriją anksčiau nei po vieno mėnesio paramos integracijai teikimo centre laikotarpio arba kai, komisijos sprendimu, parama integracijai pradeda teikti savivaldybės teritorijoje iš karto, kai užsieniečiui, nemokančiam lietuvių kalbos A1 lygiu, suteikiamas prieglobstis.

30.2. Tęsiami lietuvių kalbos mokymo ir lietuvių kultūros pažinimo kursai suaugusiesiems, kurie nespėjo išklausti 96 valandų kursų centre.

30.3. Organizuojami papildomi iki 96 valandų mokymosi laiko lietuvių kalbos mokymo kursai, jeigu dėl pateisinamų priežasčių prieglobsčio gavėjams per jiems skirtas 96 valandas lietuvių kalbos mokymo ir lietuvių kultūros pažinimo kursą nepavyksta pasiekti A1 lygio.

30.4. Organizuojami 190 valandų lietuvių kalbos A2 lygio mokymo kursai ir I valstybinės kalbos mokėjimo kategorijos egzaminas, atsižvelgiant į Aprašo 4 punktą ir 5.3 papunktį; pagal besimokančiųjų prašymą – B1 ir II valstybinės kalbos mokėjimo kategorijos egzaminas 29.3 papunkčio nustatyta tvarka, o asmenims, kurie nespėjo išklausti 190 valandų lietuvių kalbos mokymo kursų centre, šie kursai savivaldybės teritorijoje tęsiami. Juos baigus, laikomas valstybinės kalbos mokėjimo kategorijos egzaminas 29.3 papunkčio nustatyta tvarka.

31. Prieglobsčio gavėjui, neišlaikiusiam I valstybinės kalbos mokėjimo kategorijos egzamino dėl pateisinamų priežasčių, papildomai gali būti skiriamas iki 100 valandų kursas, kurį išklaudus paramos integracijai teikimo metu egzaminas laikomas pakartotinai.

32. Pilnamečiai prieglobsčio gavėjai turi teisę mokytis bendrojo ugdymo ir profesinėse mokyklose švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka.

33. Nepilnamečiai prieglobsčio gavėjai gauna tokias švietimo paslaugas:

33.1. per pirmąjį mėnesį (atvykusiems vasarą – iki rugsėjo 1 dienos) mokyklinio amžiaus vaikams, gyvenantiems centre ar savivaldybės teritorijoje, jeigu komisijos sprendimu parama integracijai pradedama teikti savivaldybės teritorijoje iš karto, kai užsieniečiui suteikiamas prieglobstis, nustatomi įgyti mokymosi pasiekimai ir jų atitiktis Lietuvos Respublikos pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programose nurodytiems mokymosi pasiekimams; mokymosi pasiekimus nustato priimančioji mokykla;

33.2. kai tik vaikams, gyvenantiems centre, nustatomi mokymosi pasiekimai, jie pradeda lankyti bendrojo ugdymo mokyklą (-as) ir toliau mokosi apsigyvenę savivaldybės teritorijoje; vaikai integruojami į klasę pagal amžių, jiems teikiama švietimo pagalba, jie intensyviai mokomi lietuvių kalbos (jiems skiriamos papildomos lietuvių kalbos pamokos arba jie lanko išlyginamąsias klases (grupes);

33.3. vaikai nuo gimimo iki 5 metų įskaitytinai tėvų (globėjų) pageidavimu ugdomi pagal ikimokyklinio ugdymo programas, o vaikai, kuriems tais kalendoriniais metais sukanka 6 metai, privalomai ugdomi pagal priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą.

34. Pašalpą mokyklinio amžiaus vaikams būtinausiems mokinio reikmenims įsigyti, nurodytą Aprašo 23.10 papunktyje, integraciją įgyvendinanti institucija perveda į vieno iš tėvų nurodytą asmeninę sąskaitą per Lietuvos Respublikos, kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje įregistruotą kredito įstaigą ar kitą mokėjimo paslaugų teikėją. Integraciją įgyvendinanti institucija gali padėti prieglobsčio gavėjui įsigyti mokinio reikmenis. Ši pašalpa neskiriama, jeigu prieglobsčio gavėjų vaikai turi teisę gauti Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatyme nustatytą socialinę paramą mokiniams.

35. Prieglobsčio gavėjams centre sudaromos neformalaus suaugusiųjų ir vaikų švietimo ir savišvietos lietuvių kalba sąlygos.

VI SKYRIUS PRIEGLOBSČIO GAVĖJŲ UŽIMTUMAS

36. Siekdamas įtraukti prieglobsčio gavėjus į darbo rinką ir Lietuvos Respublikos užimtumo rėmimo įstatymo nustatyta tvarka suteikti jiems valstybines užimtumo ir socialines garantijas, integraciją įgyvendinančios institucijos vykdo šias priemones: prieglobsčio gavėjai supažindinami su Lietuvos darbo rinka, nustatomos jų galimybės konkuruoti Lietuvos darbo rinkoje, jiems padedama įgyti ar tobulinti kvalifikaciją, jie informuojami apie verslo pradžios sąlygas, plėtrą, darbuotojų priėmimą į darbą, veiklos pagal verslo liudijimą galimybes, jiems organizuojamas verslo pradmenų mokymas, padedama įsidarbinti pagal darbo sutartis.

37. Prieglobsčio gavėjas, kuriam reikia valstybės pagalbos įsidarbinant, įsiregistruoja teritorinėje darbo biržoje.

38. Profesinis mokymas vykdomas pagal mokymo programas, įregistruotas Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registre.

VII SKYRIUS

PARAMOS INTEGRACIJAI NUTRAUKIMAS IR ATNAUJINIMAS

39. Parama integracijai centre gali būti nutraukiama centro direktoriaus sprendimu, jeigu:

39.1. prieglobsčio gavėjas:

39.1.1. be pateisinamos priežasties praleidžia 40 ir daugiau procentų lietuvių kalbos ir (ar) lietuvių kultūros pažinimo kursų suaugusiesiems užsiėmimų;

39.1.2. netenka bedarbio statuso Lietuvos Respublikos užimtumo rėmimo įstatymo 4¹ straipsnio 5 dalies 5–8 punktuose nurodytais pagrindais;

39.1.3. ilgiau kaip vieną mėnesį yra išvykęs iš Lietuvos Respublikos;

39.2. per paskutinius 6 mėnesius prieglobsčio gavėjui tris kartus paskirtos administracinės nuobaudos ir (ar) administracinio poveikio priemonės už administracinių nusižengimų, nurodytų Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse, ir (ar) administracinės nuobaudos už administracinių teisės pažeidimų, nurodytų Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekse, padarymą, jis pripažintas kaltu įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu, kol teistumas neišnykęs.

40. Parama integracijai savivaldybės teritorijoje gali būti nutraukiama komisijos sprendimu, jeigu:

40.1. prieglobsčio gavėjas:

40.1.1. be pateisinamos priežasties praleidžia 40 ir daugiau procentų lietuvių kalbos ir (ar) lietuvių kultūros pažinimo kursų suaugusiesiems užsiėmimų;

40.1.2. netenka bedarbio statuso Lietuvos Respublikos užimtumo rėmimo įstatymo 4¹ straipsnio 5 dalies 5–8 punktuose nurodytais pagrindais;

40.1.3. be pateisinamos priežasties pakviestas daugiau kaip du kartus neatvyksta į integraciją įgyvendinančią instituciją;

40.1.4. nevykdo sutartyje dėl paramos integracijai teikimo su integraciją įgyvendinančia institucija nustatytų įsipareigojimų;

40.1.5. ilgiau kaip vieną mėnesį yra išvykęs iš Lietuvos Respublikos;

40.2. per paskutinius 6 mėnesius prieglobsčio gavėjui tris kartus paskirtos administracinės nuobaudos ir (ar) administracinio poveikio priemonės už administracinių nusižengimų, nurodytų Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse, ir (ar) administracinės nuobaudos už administracinių teisės pažeidimų, nurodytų Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekse, padarymą, jis pripažintas kaltu įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu, kol teistumas neišnykęs.

41. Prieglobsčio gavėjas, dėl kurio priimtas sprendimas nutraukti paramą integracijai centre, per 2 savaites nuo tokio sprendimo priėmimo dienos privalo išvykti iš centro. Prieglobsčio gavėjas, atsisakęs išvykti iš centro, išskeldinamas teismo sprendimu. Jeigu dėl

prieglobsčio gavėjo priimtas sprendimas nutraukti paramą integracijai savivaldybės teritorijoje, parama integracijai savivaldybės teritorijoje jam nutraukiama nuo komisijos sprendimo priėmimo dienos.

42. Paramos integracijai centre nutraukimas pažeidžiamiems asmenims dėl Aprašo 39.1.1 papunktyje nurodytų aplinkybių gali būti atidėtas 2 savaitėms centro direktoriaus sprendimu.

43. Parama integracijai centre gali būti atnaujinta centro direktoriaus sprendimu, atsižvelgiant į prieglobsčio gavėjo pateiktus paaiškinimus. Parama integracijai savivaldybės teritorijoje, įvertinus integraciją įgyvendinančios institucijos pateiktus pasiūlymus ir centro išvadas ir atsižvelgiant į prieglobsčio gavėjo pateiktus paaiškinimus, gali būti atnaujinta komisijos sprendimu. Bendras paramos integracijai laikotarpis negali būti ilgesnis, nei nurodyta Aprašo 18 punkte. Laikotarpis, kurį prieglobsčio gavėjui nutraukta parama integracijai centre ar savivaldybės teritorijoje dėl Aprašo 40 punkte nurodytų priežasčių, neįskaitomas į bendrą paramos integracijai laikotarpį.

VIII SKYRIUS VISUOMENĖS INFORMAVIMAS APIE INTEGRACIJĄ

44. Centras ir integraciją įgyvendinančios institucijos lietuvių ir užsienio kalbomis informuoja visuomenę apie prieglobsčio gavėjus, siekdami užkirsti kelią jų atskirčiai, visuomenės ksenofobijai ir skatinti toleranciją:

44.1. bendradarbiauja su visuomenės informavimo priemonėmis, teikia joms informaciją;

44.2. organizuoja informavimo renginius (pavyzdžiui, seminarus, apskritojo stalo diskusijas, konferencijas);

44.3. inicijuoja ir organizuoja informacinių ir specializuotų periodinių leidinių leidybą;

44.4. organizuoja šventes, kultūros ir sporto renginius, pramogas, kuriose dalyvauja prieglobsčio gavėjai ir gyvenamosios vietovės bendruomenė;

44.5. savo interneto svetainėse nuolat skelbia informaciją apie prieglobsčio gavėjų integraciją.
